

RAPORT
na temat działań naprawczych podjętych w Uczelni
po otrzymaniu warunkowej oceny programowej
(profil praktyczny)

Nazwa szkoły wyższej:

Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu

Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Wydział Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy (Filia)

Nazwa ocenianego kierunku ze wskazaniem poziomu, profilu i formy kształcenia:

Psychologia w biznesie - studia pierwszego stopnia - profil praktyczny - formy kształcenia: stacjonarna i niestacjonarna

Skład zespołu przygotowującego raport

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy / stanowisko / funkcja pełniona w Uczelni
Karolina Marchlewska-Patyk	Doktor/ adiunkt / Dziekan Wydziału Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy (Filia)
Monika Chodorek	Doktor habilitowany / profesor / przedstawiciel zespołu dydaktycznego
Alina Matlakiewicz	Doktor/ adiunkt / przedstawiciel zespołu dydaktycznego
Beata Małkowska	Doktor/ metodyk
Małgorzata Suchomska	Magister inżynier / dyrektor ds. planów i programów kształcenia / Pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia

1. Zarzuty wymienione w Uchwale Nr 38/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 24 stycznia 2019 r.:

Zarzut 1. Efekty kształcenia przypisane kursom oraz seminarium dyplomowemu i praktyce zawodowej są niewłaściwe z uwagi na poziom ich uszczegółowienia, a także nieadekwatność dla profilu i specyfiki kierunku studiów.

Zarzut 2. Program kształcenia nie zapewnia liczby godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów.

Zarzut 3. Uczelnia nie zapewnia kształcenia powiązanego z kształtowaniem praktycznych kompetencji zawodowych w wymiarze określonym w przepisach prawa.

Zarzut 4. Sposób organizacji praktyki zawodowej i dyplomowej, a także ich realizacja nie zapewniają osiągnięcia celów nauczania o profilu praktycznym ani zrealizowania przypisanych praktykom efektów kształcenia.

Zarzut 5. Proces dyplomowania nie zapewnia osiągnięcia efektów kształcenia właściwych dla poziomu i profilu studiów, stwierdza się niski poziom prac dyplomowych oraz nieskuteczną organizację pracy studentów i nieprzydatność zajęć wspomagających seminarium. Nieskuteczny jest także nadzór opiekunów prac.

Zarzut 6. Niski poziom prac etapowych oraz niewłaściwie oszacowany nakład pracy własnej studenta.

Zarzut 7. Realizacja procesu kształcenia nie zapewnia osiągnięcia kompetencji językowych na wymaganym poziomie B2.

2. Informacje o działaniach naprawczych odnoszących się do poszczególnych zarzutów wymienionych w pkt. 1 oraz samoocena ich skuteczności.

W odpowiedzi na poszczególne zarzuty zawarte w Uchwale Nr 38/2019 podjęto następujące działania naprawcze:

Zarzut 1. Efekty kształcenia przypisane kursom oraz seminarium dyplomowemu i praktyce zawodowej są niewłaściwe z uwagi na poziom ich uszczegółowienia, a także nieadekwatność dla profilu i specyfiki kierunku studiów.

W uzasadnieniu PKA doprecyzowano to zastrzeżenie objaśniając, że efekty kształcenia przypisane kursom dotyczą seminarium dyplomowego oraz dyplomowej praktyki zawodowej. Zarzut ten wprost koresponduje z zarzutami: 4. oraz 5. i dotyczy oceny całego procesu dyplomowania na Psychologii w biznesie. W szczególności Prezydium PKA uznało model przygotowania prac dyplomowych w zespołach kilkuosobowych za niewłaściwy oraz podkreśliło nieprzydatność praktyki dyplomowej jako zajęć wspomagających seminarium dyplomowe. Uczelnia bezpośrednio po otrzymaniu decyzji Prezydium PKA podjęła działania naprawcze polegające na zastąpieniu zespołowych prac dyplomowych pracami indywidualnymi oraz rezygnacji z praktyki zawodowej dyplomowej, przekształcając ją w standardową praktykę zawodową. W konsekwencji zmianie uległy sylabusy Praktyki zawodowej oraz Seminarium dyplomowego, w którym również

uwzględniono uwagi ZO PKA dotyczące zwiększenia nacisku na ich wymiar praktyczny. Ponadto z tematami prac dyplomowych zapoznana się Rada Wydziału i nie wniosła zastrzeżeń do przedstawionych propozycji. W kolejnych latach (w związku z likwidacją Rady Wydziału wynikającej z nowej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce) obowiązek weryfikacji tematów przejęła komisja ds. oceny tematów prac dyplomowych powołana przez Rektora. Monitoring efektów tych zmian wskazuje na ich skuteczność, ale ostatecznie będzie można je ocenić w roku akademickim 2019/2020 po zakończeniu studiów przez studentów, którzy jako pierwszy rocznik realizują indywidualne prace dyplomowe oraz nie realizowali praktyki dyplomowej.

Uchwałę Prezydium PKA Uczelnia otrzymała w dniu 30 stycznia 2019 r., a więc powyższe zmiany nie mogły dotyczyć ówczesnego III. roku *Psychologii w biznesie*, ponieważ studenci byli wówczas na końcowym etapie realizacji procesu dyplomowania. Realizacja Seminarium dyplomowego odbywała się w oparciu o sylabusy, które zostały zmodyfikowane, przedstawione w odwołaniu Uczelni i uznane przez PKA jako adekwatne działania naprawcze.

Poza przedstawionymi wyżej działaniami formalnymi podjęte zostały inne dodatkowe działania naprawcze. Zaliczyć do nich można spotkania Dziekana Wydziału i menedżera kierunku z promotorami i recenzentami, na których przeprowadzono analizę zarzutów PKA, wypracowując metody podniesienia jakości i praktyczności prac dyplomowych. Z oceną PKA zostali zapoznani również wszyscy członkowie Zespołu Dydaktycznego Psychologii w biznesie i zobowiązani do wdrożenia zaleceń ZO PKA.

Zarzut 2. Program kształcenia nie zapewnia liczby godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów.

Zgodnie z art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.) studia są prowadzone w formie studiów stacjonarnych, w ramach których, co najmniej połowa ECTS objętych programem studiów jest uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów.

W programie studiów stacjonarnych na kierunku *Psychologia w biznesie* nabór 2020/21 (Załącznik 1) ECTS uzyskiwane przez studentów przy bezpośrednim udziale nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia wynoszą: 102,16 (2676 godzin) w tym: 20,5 wykłady (512 godz.), 68,7 ćwiczenia (1840 godz.), 5,6 projekty (140 godz.), 7,4 egzaminy i konsultacje (184 godz.). Zajęcia te oraz przypisane im ECTS stanowią 56,8% tj. ponad połowę ogólnej liczby 180 ECTS, którą student musi uzyskać, aby ukończyć studia pierwszego stopnia na kierunku *Psychologia w biznesie*.

W ramach ćwiczeń zaliczono godziny przeznaczone na praktyki zawodowe 960 godz., którym przypisano 36 ECTS. Uczelnia powołała opiekunów praktyk zawodowych spośród nauczycieli akademickich, których zadaniem jest m.in. nadzór nad przebiegiem praktyk, udzielanie informacji na temat firm i instytucji, w których studenci mogą odbywać praktykę, sprawdzanie dokumentacji praktyk zawodowych oraz podjęcie decyzji o ich zaliczeniu.

W wyliczeniach nie brano pod uwagę, kwestionowanych przez PKA, zajęć realizowanych w formie e-learningu, za które student uzyskuje 10,1 ECTS (252 godz.). Zajęcia e-learningowe są integralną częścią programu studiów.

Zarzut 3. Uczelnia nie zapewnia kształcenia powiązanego z kształtowaniem praktycznych kompetencji zawodowych w wymiarze określonym w przepisach prawa.

Zarzut dotyczy studiów niestacjonarnych, na których na przytoczonych przedmiotach praca własna stanowiła 75-80% wartości ECTS, a analiza prac etapowych wskazywała na przeszacowanie nakładu pracy własnej studentów i nie stanowi potwierdzenia osiągnięcia przez studentów praktycznych umiejętności w zakresie wskazującym na liczbę przypisanych ECTS.

Działaniem naprawczym, które w Uchwale Prezydium PKA zostało wskazane jako właściwe, była ponowna weryfikacja programu studiów, w szczególności w zakresie liczby godzin pracy własnej i tym samym ECTS przypisanym pracy własnej. W skali całego programu studiów zmiany te obrazuje tabela 3.1.

Tabela 3.1. Godziny pracy własnej na studiach niestacjonarnych - zestawienie

Nabór	Liczba godzin pracy własnej w trakcie trzech lat studiów	ECTS przypisane pracy własnej	Udział procentowy ECTS do ogólnej liczby ECTS w planie studiów
2016/2017	2840-2895 ^[1]	113-115,3	62,1-63 %
2017/2018	2800-2865	110,3-113	61,8-62,6 %
2018/2019	2765-2830	110,1-112,7	61,2-61,9 %
2019/2020	2325-2340	92,6-93,3	51,5-51,8 %
2020/2021	2320-2335	92,5 -93,1	51,4-51,7%

^[1] W zależności od specjalności. Pod uwagę wzięto specjalność z najmniejszą oraz największą liczbą godzin przeznaczonych na pracę własną (w zestawieniu nie ujęto specjalności realizowanej w całości w języku angielskim, *International Business*, w której rozkład ECTS, ze względu na konieczność większego nakładu pracy związanego z kompetencjami językowymi, jest nieco inny).

Analiza danych (por. tabela 3.1) wskazuje, że największa zmiana zaszła w programie studiów pomiędzy naborem 2018/2019 a 2019/2020 – liczba godzin pracy własnej została na nowo oszacowana na 440-490 godzin mniej na studiach niestacjonarnych. W efekcie udział procentowy ECTS do ogólnej liczby ECTS w planie studiów został zmniejszony o około 10 punktów procentowych. Zmiany te wynikają z dostosowania programów studiów do aktualnie obowiązującej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668 z późniejszymi zmianami), a w związku z tym ze zwiększenia liczby godzin kontaktowych (które w większym stopniu przyczyniają się do kształtowania umiejętności praktycznych) oraz ze zwiększenia wymiaru praktyk do 960 godzin (co odpowiada 18. ECTS). Działania naprawcze wprowadzone w programie studiów niestacjonarnych spowodowały analogiczne zmiany na studiach stacjonarnych.

Do działań naprawczych należy zaliczyć także szczególne zwrócenie uwagi na to, aby zaplanowana w punkcie 6. sylabusa *Praca indywidualna studenta* nie ograniczała się do studiowania literatury przedmiotu czy przygotowania do egzaminu, lecz umożliwiła studentom podejmowanie działań praktycznych. Zmiany te znajdują potwierdzenie nie tylko w samych sylabusach, lecz także w wytworach pracy studentów (przykładowe przedmioty: *Podstawy psychologii*, *Zachowania organizacyjne*, *Koncepcje psychologiczne człowieka*, *Podstawy komunikacji społecznej*, *Psychologia zarządzania organizacją*). W tym miejscu należy jeszcze raz podkreślić, że *Praca indywidualna studenta* (punkt 6. sylabusa) z założenia obejmuje informacje uzupełniające w stosunku do treści zamieszczonych w innych punktach sylabusa (por. punkt 2., 3., 4., 5., 9.) i tym samym nie należy oceniać praktycznego wymiaru całego przedmiotu tylko przez pryzmat punktu 6.

Opisane zmiany zaprezentowano poniżej na przykładzie kilku przedmiotów, do których odwoływał się ZO PKA.

Tabela 3.2. Zachowania organizacyjne - zestawienie

Nabór	Liczba godz. wykładów	Liczba godz. ćwiczeń	Liczba godz. pracy własnej	% ECTS przypisanych pracy własnej	ECTS ogółem
2017/2018	SS – 16 SN - 10	SS – 14 SN - 10	SS – 70 SN - 80	SS – 70% SN – 80%	4
2019/2020	SS – 16 SN - 14	SS – 14 SN - 12	SS – 70 SN - 75	SS – 70% SN – 75%	4
2020/2021	SS – 16 SN - 14	SS – 14 SN - 12	SS – 70 SN - 75	SS – 70% SN – 75%	4

Biorąc pod uwagę zalecenia ZO PKA zawarte w Uchwale nr 656/2018, Uczelnia na nowo przeanalizowała nakład pracy własnej studentów w przedmiocie *Zachowania organizacyjne* i dokonała zmian w sylabusie, które ZO PKA uznał za adekwatne działania naprawcze. Od naboru 2019/2020 na studiach niestacjonarnych zmniejszono także liczbę godzin pracy własnej i jednocześnie dodano godziny kontaktowe (wykład i ćwiczenia). Analizując sylabus do tego przedmiotu dla naborów 2019/2020 i 2020/2021, widać wyraźnie, że nakład pracy własnej studenta nie został przeszacowany. Obejmuje on m.in. rozwiązywanie zadań/przypadków dotyczących praktycznych problemów firm z perspektywy określonych aspektów zachowań organizacyjnych; poznawanie praktycznych sposobów diagnozowania, interpretowania zachowań organizacyjnych (testy osobowości i ról kierowniczych, testy umiejętności wykrywania działań manipulacyjnych). Student w ramach pracy własnej musi przygotować się nie tylko do egzaminu z pytaniami otwartymi, ale także do zaliczenia w formie projektu grupowego polegającego na wystąpieniu, które jest potem sprawdzane pod względem sposobu i formy prezentacji, zaangażowania słuchaczy, omówionych przypadków, analizy porównawczej i wniosków.

Tabela 3.3. Organizacyjne i prawne aspekty prowadzenia mediacji - zestawienie

Nabór	Liczba godz. wykładów	Liczba godz. ćwiczeń	Liczba godz. pracy własnej	% ECTS przypisanych pracy własnej	ECTS ogółem
2017/2018	SS – 18 SN - 10	SS – 18 SN - 10	SS – 65 SN - 85	SS – 64 % SN – 80 %	4
2019/2020	SS – 18 SN - 10	SS – 18 SN - 10	SS – 15 SN - 30	SS – 29 % SN – 60 %	2
2020/2021	SS – 18 SN - 10	SS – 18 SN - 10	SS – 15 SN - 30	SS – 29 % SN – 60 %	2

W wypadku przedmiotu *Organizacyjne i prawne aspekty prowadzenia mediacji* od naboru 2019/2020 znacząco zmalała liczba godzin pracy własnej, a co za tym idzie – ECTS. Na pracę własną zostało przeznaczonych 15h na studiach stacjonarnych i 30h na studiach niestacjonarnych. W ramach tych godzin przewiduje się, że student zapozna się ze wskazaną przez wykładowcę literaturą obowiązkową (głównie poprzez bazę Lex lub Legalis – co także można zaliczyć do umiejętności praktycznych), przygotuje się do zaliczenia oraz do ćwiczeń, w ramach których wykona

i zaprezentuje pracę problemową w oparciu o zadany temat (procedura postępowania mediacyjnego w różnych obszarach).

Tabela 3.4. Elementy teorii negocjacji - zestawienie

Nabór	Liczba godz. wykładów	Liczba godz. ćwiczeń	Liczba godz. pracy własnej	% ECTS przypisanych pracy własnej	ECTS ogółem
2017/2018	SS – 18 SN - 10	SS – 18 SN - 10	SS – 40 SN - 55	SS – 52,6 % SN – 73,3 %	3
2019/2020	SS – 18 SN - 10	SS – 18 SN - 10	SS – 15 SN - 30	SS – 29 % SN – 60 %	2
2020/2021	SS – 18 SN - 10	SS – 18 SN - 10	SS – 15 SN - 30	SS – 29 % SN – 60 %	2

W przedmiocie *Elementy teorii negocjacji* (który, jak sama nazwa wskazuje, ma wprowadzić studenta specjalności *Negocjacje i mediacje w biznesie* w podstawy teoretyczne) od naboru 2019/2020 znacząco zmalała liczba godzin pracy własnej, a co za tym idzie – ECTS. Na pracę własną przewidziano 15h na studiach stacjonarnych i 30h na studiach niestacjonarnych. W ramach tych godzin student oprócz przygotowania się do kolokwium z pytaniami problemowymi, pracuje nad studium przypadku dotyczącego negocjacji jako narzędzia rozwiązywania konfliktu.

Analiza treści innych sylabusów także potwierdza, że aktywność własna studenta (punkt 6. w sylabusie) wykracza poza studiowanie literatury przedmiotu i przygotowanie do egzaminu, por. poniższe zestawienie.

Tabela 3.5. Praca indywidualna studenta - zestawienie

Przedmiot	Praca indywidualna studenta
Podstawy komunikacji społecznej	Student przygotowuje się do egzaminu z wykładu i konwersatorium na podstawie treści przedstawionych podczas wykładów, przeprowadza analizę przypadków. Zapoznaje się z lekturami (lub ich fragmentami) wskazanymi przez prowadzącego zajęcia, rozwiązuje zadania, przygotowuje referat.
Psychologia zarządzania organizacją	Case study; zapoznanie się z materiałami z Moodle: <i>Podręcznik dobrych praktyk w zarządzaniu</i> i przygotowanie wybranego przypadku przedsiębiorstwa w zakresie zarządzania strategicznego lub zarządzania kompetencjami; drugim elementem zaliczenia jest przygotowanie w zespołach 2-3-osobowych studium przypadku przedsiębiorstwa, które miało problem z zarządzaniem organizacją (opis tej sytuacji należy znaleźć w literaturze przedmiotu i przygotować prezentację w PowerPointcie z uwzględnieniem następujących punktów: 1. Charakterystyka działalności przedsiębiorstwa; 2. Opis problemu, który wystąpił w tej firmie; 3. Jakie wprowadzono zmiany i rozwiązania; 4. Jakie były konsekwencje tych decyzji dla przedsiębiorstwa; 5. Bibliografia, z której skorzystano); przygotowanie do zaliczenia, samodzielna lektura. Ze względu na pandemię w roku akademickim 2020/21 projekt realizowany jest indywidualnie.
Kłamstwo i jego wykrywanie	Student przygotowuje się do testu zaliczeniowego na podstawie przygotowanej analizy przypadków (analiza behawioralna), treści przedstawionych podczas wykładów oraz lektury literatury obowiązkowej.

Neuropsychologiczne aspekty rozwoju i uczenia się	Student przygotowuje prezentację wybranego artykułu na zaproponowane przez prowadzącego tematy z sylabusu oraz wykonuje mapę myśli. Student przygotowuje się do testu zaliczeniowego na podstawie treści przedstawionych podczas wykładów, przeprowadzonej analizy przypadków oraz lektury literatury obowiązkowej.
Finanse behawioralne	Zapoznanie się z treściami prezentowanymi w e-learningu na platformie Moodle, odniesienie ich do treści przedstawianych na wykładzie. Studiowanie literatury przedmiotu. Przygotowanie projektu/pracy zaliczeniowej oraz przygotowanie prezentacji.
Badania marketingowe	Zapoznanie się z informacjami na platformie Moodle i praca nad studium przypadku, samodzielne przygotowanie projektu badania marketingowego (kwestionariusz, kosztorys, harmonogram), przygotowanie do zajęć/egzaminu, studiowanie literatury.
Mentoring w biznesie ¹	Samodzielne rozwiązywanie zadań, przyswojenie wiadomości poruszanych w trakcie wykładów oraz studiowanie literatury obowiązkowej
Intermedialny warsztat twórczy	Projekt: samodzielna realizacja zadania graficznego i przestrzennego na wybrane hasło w ramach ćwiczeń – wizualizacje komputerowe poszczególnych zadań. Student przygotowuje krótki storyboard animacji poklatkowej, tytuł: „Miłość”.
Narzędzia w coachingu	Przygotowanie projektu zgodnie z wytycznymi prowadzącego (przygotowanie skryptu rozmowy coachingowej, w której student zastosuje jedno z wybranych narzędzi coachingowych wspierających realizację celu klienta). Samodzielne studiowanie proponowanej literatury oraz rozwiązywanie zadań.
Etyka psychologa biznesu	Przygotowywanie na zajęcia prezentacji dotyczących wybranych zagadnień z etyki zawodu psychologa biznesu. Przygotowywanie pracy zaliczeniowej: przykłady nieetycznego zachowania psychologa pracy, marketingu i reklamy, trenera; uzasadnienie z odniesieniem do etyki i propozycje rozwiązania. Samodzielna lektura zadanych tekstów obowiązkowych i uzupełniających.

Jak przyznał ZO PKA w Uchwale Nr 38/2019, zmiany w sylabusach są adekwatnymi działaniami naprawczymi, jednak, jak stwierdzono, wyciąganie wniosków w oparciu o same zapisy formalne byłoby przedwczesne. W tworzeniu sylabusów dla naborów 2019/2020 i 2020/2021 szczególnie zadbano o to, by planowane zajęcia uwzględniały kształtowanie kompetencji praktycznych – zarówno w czasie zajęć z wykładowcami, jak i w pracy własnej studenta. Aby wspomóc wykładowców w odpowiednim planowaniu i przeprowadzaniu zajęć, Zespół Metodyków WSB opracował nową *Procedurę tworzenia i weryfikacji karty przedmiotu (sylabusu)* (Nr P/KJK/JPK/002), która zawiera praktyczne wskazówki dla wykładowców, jakimi metodami pracy i metodami weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się mogą wspomóc proces kształcenia (Załącznik 2 – Wzór karty przedmiotu ze wskazówkami). Zgodnie z tą procedurą każdy sylabus musi uzyskać akceptację Menedżera Kierunku oraz Metodyka. Ponadto 1.10.2019 r. znowelizowano procedurę *Standardy nauczania i oceniania w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu* (Nr P/SZJK/007), w której to zaktualizowano i uporządkowano metody nauczania oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.

Upraktycznienie kierunku *Psychologia w biznesie* znajduje odzwierciedlenie także w macierzy powiązań efektów przedmiotowych z efektami kierunkowymi, w której widać, że efekty z zakresu umiejętności i kompetencji dominują nad efektami wiedзовymi – dotyczy to niemal wszystkich przedmiotów. Zmian tych dokonano dostosowując efekty dla wszystkich kierunków, zgodnie

¹ W konsekwencji zmian na specjalności Coaching i mentoring w biznesie przedmiot Coaching i mentoring biznesowy został zastąpiony przedmiotem Mentoring w biznesie.

z Rozporządzeniem MNiSW w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. 2018 poz. 2218).

Ponadto wszystkim prowadzącym zajęcia zwraca się szczególną uwagę na kształtowanie praktycznych kompetencji zawodowych (np. podczas *Spotkań dla nowo zatrudnionych pracowników - moduł metodyczny*, które odbyły się 25.09.2019 r., 2.03.2020 r. i 11.09.2020 w Toruniu oraz 1.10.2019 r., 05.03.2020 r. i 11.09.2020 w Bydgoszczy, czy podczas spotkań zespołu dydaktycznego, które odbywają się w każdym semestrze).

Poza tym wszyscy zatrudnieni wykładowcy mają możliwość wzięcia udziału w specjalnych szkoleniach metodycznych organizowanych w ramach projektu *ZINTEGROWANI – kompleksowy program rozwoju Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu*. Tematyka szkoleń obejmuje wiele zagadnień, m.in.: *Jak uczy się mózg - pamięć i mnemotechniki na przykładzie mapy myśli i kreatywnych notatek; Design Thinking; Mentoring i Tutoring; Innowacyjne projektowanie zajęć dydaktycznych; Learning by doing; Grywalizacja; Moduł umiejętności informatycznych i zarządzania informacjami* (w tym nauczanie zdalne poprzez platformy Moodle i Clickmeeting). W szkoleniach od roku akademickiego 2018/19 do dnia dzisiejszego wzięło udział 214 dydaktyków (w tym 52 prowadzących zajęcia na kierunku *Psychologia w biznesie*), a do końca tego roku akademickiego przewidzianych jest jeszcze 11 szkoleń.

Wszystkie te działania (szkolenia i spotkania z dydaktykami) wynikają z naszego przekonania, że nie tylko zmiany formalne (zmiany w programie studiów, opracowanie procedur) mają realny wpływ na zwiększenie poziomu uprzątnienia kierunku *Psychologia w biznesie*, ale także ciągle zwiększanie świadomości metodycznej dydaktyków istotnie przyczynia się do zapewnienia praktycznego profilu kształcenia.

Zarzut 4. Sposób organizacji praktyki zawodowej i dyplomowej, a także ich realizacja nie zapewniają osiągnięcia celów nauczania o profilu praktycznym ani zrealizowania przypisanych praktykom efektów kształcenia.

W odpowiedzi na zarzuty zawarte w Uchwale 38/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej Uczelnia podjęła szereg zasadniczych zmian (wprowadzanych etapowo) dotyczących organizacji, dokumentacji i przebiegu praktyk zawodowych. Projekt naprawczy obejmuje:

- zmiany w obrębie efektów kształcenia/uczenia się,
- rezygnacja z praktyki zawodowej-dyplomowej,
- powołanie opiekunów praktyk na kierunku *Psychologia w biznesie* z ramienia Uczelni,
- zmianę dokumentacji zaliczania praktyki, w tym modyfikację weryfikacji efektów kształcenia/uczenia się studentów odbywających praktykę i studentów zaliczających praktykę na podstawie pracy zawodowej.

W trakcie wizytacji ZO PKA dokonano oceny realizacji praktyki zawodowej studentów, którzy zostali zrekrutowani w roku akademickim 2016/2017. Praktyka realizowana była w ramach praktyki zawodowej oraz praktyki zawodowej-dyplomowej. W zakresie tych dwóch praktyk wprowadzono weryfikację i modyfikację kart przedmiotów oraz dokonano zmiany w dokumentacji potwierdzającej zaliczenie praktyki na podstawie doświadczenia zawodowego.

W Uchwale Nr 656/2018 Prezydium PKA (pkt. 1) sformułowany został zarzut, iż praktyka zawodowa-dyplomowa nie gwarantuje osiągnięcia efektów kształcenia właściwych dla profilu praktycznego, gdyż zawiera i realizuje efekty typowe dla seminarium dyplomowego. Uczelnia po analizie treści sylabusów praktyki dyplomowej i seminarium dyplomowego podjęła na mocy Uchwały Rady Wydziału nr 62/2019

(Załącznik 3) z dnia 11.06.2019 r. decyzję o likwidacji dla naboru 2017/2018 praktyki dyplomowej i włączeniu przypisanych jej godzin do praktyki zawodowej kierunkowej. Praktyka zawodowa realizowana w wymiarze 480 godzin podzielona została na praktykę ogólną (160 h) i kierunkową (320 h).

Tabela 4.1. Efekty kształcenia/uczenia się

Rok naboru		Rok 2016/2017		Rok 2017/2018 i 2018/2019		Rok 2019/2020 i 2020/2021	
Rodzaj praktyki		Efekty przedmiotowe	Efekty kierunkowe	Efekty przedmiotowe	Efekty kierunkowe	Efekty przedmiotowe	Efekty kierunkowe
Praktyka dyplomowa	W	2	3				
	U	2	3				
	K	3	4				
Praktyka zawodowa	W	1	3	1	3	4	4
	U	2	5	6	6	10	10
	K	3	3	4	5	7	4

Głównym celem podjętych działań było uniknięcie dublowania efektów kształcenia oraz treści w ramach praktyki, a także wzmocnienie praktyczności. Znalazło to swoje odzwierciedlenie w zmianie dla naboru 2017/2018 liczby efektów kształcenia oraz ich jakości m.in. poprzez bardziej adekwatne sformułowania, celowy dobór treści (tabela 1.) oraz w realizacji praktycznych zadań związanych ze studiowanym kierunkiem w środowisku pracy.

Powołano opiekunów praktyk zawodowych Zarządzeniem Rektora nr 46/2019 (Załącznik 4). Funkcję tę powierza się nauczycielowi akademickiemu prowadzącemu zajęcia na danym kierunku. Każdemu opiekunowi przypisana jest grupa składająca się z około 30. studentów. Zadaniem opiekuna praktyki jest nadzór nad przebiegiem praktyk, udzielanie informacji na temat firm i instytucji, w których studenci mogą odbywać praktykę, sprawdzanie dokumentacji praktyk zawodowych, spotkania z praktykodawcami w miejscu odbywania praktyk oraz podejmowanie decyzji o całkowitym lub częściowym zaliczeniu praktyk.

Uczelnia w ramach działań naprawczych dla naboru 2017/2018 wdrożyła również zmiany związane ze sposobem dokumentowania przebiegu praktyki i wprowadziła nowe wzory zaświadczeń, które student przed rozpoczęciem praktyki przedkłada Praktykodawcy. Oddzielne dokumenty zostały stworzone dla praktyki ogólnej oraz dla praktyki kierunkowej. Na zaświadczeniu wyszczególnione zostały zadania, które student ma obowiązek zrealizować podczas praktyki. Poszczególne zadania przypisane są do konkretnych efektów kształcenia. Aby zaliczyć praktykę zawodową student musi osiągnąć wszystkie efekty kształcenia. Ciężar ilościowy i jakościowy przedmiotowych efektów kształcenia został przeniesiony na umiejętności i kompetencje (tabela 1., kolumna 2.). Po zakończeniu praktyki Praktykodawca wypełnia zaświadczenie o zrealizowanych podczas praktyki zadaniach i przekazuje je do Uczelni. Dokument jest weryfikowany pod względem osiągnięcia założonych efektów kształcenia przez opiekuna praktyk. Na podstawie zaświadczenia oraz sprawozdania studenta z odbytej praktyki zawodowej opiekun praktyk (nauczyciel akademicki) potwierdza swoim podpisem zaliczenie praktyki.

W raporcie ZO PKA pojawiła się wątpliwość dotycząca uregulowania procedury postępowania w zakresie zaliczania praktyki zawodowej na podstawie doświadczenia zawodowego studenta. Zaliczenie to odbywa się na podstawie wypełnionego zaświadczenia (tożsamego pod względem realizowanych zadań i osiągniętych efektów kształcenia z zaświadczeniem studenta odbywającego praktykę) poświadczonego przez osobę reprezentującą instytucję/przedsiębiorstwo. Potwierdzenie

osiągnięcia efektów kształcenia właściwych dla przedmiotu praktyki zawodowej na podstawie doświadczenia zawodowego oraz stanowiskowego zakresu obowiązków poświadczonego przez pracodawcę dokonywane jest przez opiekuna praktyk (nauczyciel akademicki). Zgodnie z przyjętymi przez Uczelnię zasadami, zarówno studenci odbywający praktykę, jak i studenci zaliczający praktykę na podstawie pracy zawodowej muszą wykazać się osiągnięciem tych samych efektów kształcenia oraz zrealizować określoną liczbę zadań przewidzianych w programie praktyki zawodowej. To pozwala traktować pracę zawodową studenta jako pełnowartościowy odpowiednik praktyki zawodowej. Te same zasady obowiązują studentów zrekrutowanych w roku akademickim 2018/2019.

Wraz z wprowadzeniem w 2019 roku Polskich Ram Kwalifikacji (PRK) oraz efektów uczenia się Uczelnia dokonała zmiany w programie praktyk. Od roku akademickiego 2019/2020 praktyka zawodowa na WSB w Toruniu odbywa się w wymiarze 960 godzin, w tym: 320 godzin praktyki ogólnej i 540 godzin praktyki kierunkowej. Efekty uczenia się przypisane praktyce ogólnej i kierunkowej są różne i wynikają z zapisów PRK – poziom 6. Liczba przypisanych efektów uczenia się dla poszczególnych rodzajów praktyki jest inna, a różnica wynika z czasu przeznaczonego na ich realizację (praktyka ogólna jest krótsza, więc przypisano jej mniej efektów - 9 w stosunku do 12 kierunkowych). Ciężar jakościowy efektów przeniesiony został na umiejętności i kompetencje (stąd proporcja efektów w praktyce ogólnej W-2, U-4, K-3, a w praktyce kierunkowej W-2, U-6, K-4). Podobnie jak w roku akademickim 2018/2019 wprowadzono zaświadczenia jako dokument, który student przed rozpoczęciem praktyki przedkłada Praktykodawcy. Oddzielne dokumenty zostały stworzone dla praktyki ogólnej i kierunkowej. Na zaświadczeniu wyszczególnione są zadania, które student realizuje podczas praktyki. Poszczególne zadania przypisane są do konkretnych efektów uczenia się. Aby zaliczyć praktykę zawodową, student musi osiągnąć wszystkie efekty uczenia się (ogólne i kierunkowe). Po zakończeniu praktyki Praktykodawca wypełnia zaświadczenie o realizacji zadań, a student przedkłada je opiekunowi praktyki z ramienia Uczelni w celu weryfikacji osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Opiekun praktyki (nauczyciel akademicki) ocenia osiągnięcie efektów uczenia się w sposób kompleksowy, odnosząc się do każdego z zakładanych efektów uczenia się i potwierdza swoim podpisem zaliczenie praktyki (Załącznik 5).

Powyższa procedura jest zgodna ze stanowiskiem interpretacyjnym Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 4/2020 z dnia 2.07.2020 r.

(<https://www.pka.edu.pl/wp-content/uploads/2020/08/Stalowisko-4.pdf>)

Uczelnia udostępnia studentom bazę firm, w których mogą realizować praktyki, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, opiekun praktyki ocenia je pod względem możliwości realizacji zadań określonych w programie praktyk.

Zarzut 5. Proces dyplomowania nie zapewnia osiągnięcia efektów kształcenia właściwych dla poziomu i profilu studiów, stwierdza się niski poziom prac dyplomowych oraz nieskuteczną organizację pracy studentów i nieprzydatność zajęć wspomagających seminarium. Nieskuteczny jest także nadzór opiekunów prac.

Sformułowanie „proces dyplomowania nie zapewnia osiągnięcia efektów kształcenia dla poziomu i profilu studiów” odnosiło się do stosowanej na Psychologii w biznesie praktyki pisanie prac dyplomowych w zespołach kilkuosobowych. W ramach działań naprawczych Uczelnia wycofała się z tego rozwiązania, wprowadzając indywidualne prace dyplomowe począwszy od naboru 2017/2018. W dniu 15.04.2019 r. została zatwierdzona przez JM Rektora nowa *Procedura kończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku Psychologia w biznesie*.

Tym samym nie istnieje już problem częściowego osiągania przez studentów efektów kształcenia oraz weryfikacji indywidualnej ich realizacji przez Promotora, co sugerował Zespół Oceniający PKA. Pierwszych absolwentów podlegających procedurze pisanie indywidualnych prac dyplomowych Uczelnia wypromowała w semestrze letnim roku akademickiego 2019/2020.

Odnosząc się do zarzutu nieprzydatności zajęć wspomagających seminarium dyplomowe ZO PKA w swojej argumentacji wielokrotnie podważał zasadność wprowadzenia przez Uczelnię *Praktyki dyplomowej* (160h). Zgodnie z zaleceniem ZO PKA Uczelnia zrezygnowała z *Praktyki dyplomowej* (160h). Wśród zajęć wspomagających proces dyplomowania ZO PKA wymienił również przedmiot Proseminarium, którego celem jest wspieranie procesu dyplomowania. Przedmiot został wprowadzony jeszcze przed wizytacją PKA (od naboru 2016/2017), jednak jego pierwsze efekty mogłyby zostać ocenione przez Komisję PKA dopiero w roczniku, który kończył studia już po kontroli ZO PKA czyli na koniec semestru letniego 2017/2018. Przedmiot ten został wprowadzony do ścieżki kształcenia Psychologii w biznesie w semestrze poprzedzającym seminarium dyplomowe na wniosek studentów, którzy zgłaszali potrzebę wcześniejszego zapoznania się z wymogami pisanie pracy.

Chcąc uwzględnić wszystkie zalecenia ZO PKA w zakresie dyplomowania, a w szczególności zapobiec negatywnej oceny poziomu prac dyplomowych wszyscy promotorzy wzięli udział w spotkaniu doradczo-szkoleniowym pod kierunkiem JM Rektora w kwietniu 2019 r., na którym szczegółowo omówiono nową *Procedurę kończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku Psychologia w biznesie* oraz przeanalizowano wszystkie zalecenia Uchwały PKA w zakresie dyplomowania i określono stosowne rozwiązania usprawniające.

Dbając o zapewnienie praktyczności prac dyplomowych i ich większej przystawalności do potrzeb otoczenia biznesowego, ponownie zwrócono się do członków Komisji ds. Jakości Kształcenia, składającej się m.in. z partnerów biznesowych, o zgłaszanie propozycji tematyki prac dyplomowych, a także potrzeb w zakresie prowadzenia przez studentów prac na zlecenie przedsiębiorstw lub umożliwienie prowadzenia badań w firmach. W celu zapewnienia zgodności tematyki prac dyplomowych ze studiowanym kierunkiem tematykę prac w 2019 r. na Psychologii w biznesie zaakceptowała Rada Wydziału, natomiast w roku 2020 kierunkowa komisja ds. oceny tematów prac dyplomowych powołana przez JM Rektora.

Ponadto w procedurze dyplomowania na kierunku *Psychologia w biznesie* Uczelnia zadbała o zwrócenie szczególnej uwagi na kwestię praktyczności oraz podjęła kroki w odpowiedzi na uwagę

ZO PKA dotyczącą nieskutecznego nadzoru opiekunów prac. Wprowadzenie indywidualnych prac dyplomowych pozwoli na lepszą organizację pracy i nadzór Promotorów nad postępami każdego studenta. W dokumencie: *Wyttyczne do pisania pracy dyplomowej na studiach pierwszego stopnia na kierunku Psychologia w biznesie o profilu praktycznym* w wielu miejscach podkreśla się konieczność związku pracy dyplomowej z praktyką oraz ustala obligatoryjny w strukturze pracy podrozdział zawierający rekomendacje dla praktyki. Ponadto w dokumencie *Kryteria oceny pracy dyplomowej* wyodrębniono kryterium oceny pracy: praktyczność pracy. Pozostałe kryteria oceny dla Promotora to: wartość merytoryczna pracy, zastosowane metody badawcze, dobór źródeł i opracowań, formalna poprawność pracy, a dla Recenzenta dodatkowe dwa kryteria: poprawność i oryginalność wnioskowania oraz ocena struktury pracy. Każde z tych kryteriów ma wyodrębnione podkategorie precyzujące, co powinno być przedmiotem oceny dokonywanej przez Promotora i Recenzenta wraz z dookreśleniem kryteriów dla każdej oceny. W konsekwencji w dokumencie *Ocena pracy dyplomowej* zwiększono wagę kryterium *Praktyczność pracy*.

Zarzut 6. Niski poziom prac etapowych oraz niewłaściwie oszacowany nakład pracy własnej studenta.

ZO PKA stwierdził, że w wielu przypadkach zawyżono nakład pracy przeznaczonej na wykonanie projektów. Jako przykład podano projekty dołączone do przedmiotów *Zarządzanie zasobami ludzkimi* oraz *Psychospołeczne wywieranie wpływu*. Po analizie struktury i tematyki zajęć z przedmiotu *Zarządzanie zasobami ludzkimi* stwierdzono, że już w planie studiów naboru 2017/2018, na podstawie którego został opracowany raport samooceny, Uczelnia zrezygnowała z projektu jako formy realizacji zajęć przypisanych do tego przedmiotu. Ponadto od roku akademickiego 2019/2020 usunięto e-learning, zwiększono liczbę godzin wykładów oraz dodano ćwiczenia jako formę zajęć, która zapewnia studentom kształtowanie umiejętności praktycznych. W efekcie powyższych działań została urealniona liczba godzin pracy własnej studenta. Szczegółowe zmiany w programie studiów są widoczne w poniższej tabeli.

Tabela 6.1. Zarządzanie zasobami ludzkimi - zestawienie

Nabór	Liczba godzin wykładów	Liczba godzin e-learningu	Liczba godzin ćwiczeń	Liczba godzin pracy własnej	ECTS ogółem
2017/2018	SS – 20 SN - 12	SS – 6 SN – 6	SS – 0 SN - 0	SS – 75 SN - 80	4
2018/2019	SS – 20 SN – 12	SS – 6 SN – 6	SS – 0 SN – 0	SS – 75 SN – 80	4
2019/2020	SS – 30 SN - 14	SS – 0 SN – 0	SS – 30 SN - 10	SS – 15 SN - 50	3
2020/2021	SS – 30 SN - 14	SS – 0 SN – 0	SS – 30 SN - 10	SS – 15 SN - 50	3

W Uchwale Prezydium PKA zapisano, że „działania związane z wdrożeniem do pracy zespołowej wyraźnie kolidują z realizacją efektów kształcenia indywidualnie przez każdego ze studentów”. Przeprowadzona przez Uczelnię analiza wykazała, że projekt zespołowy jest jedną z kilku metod

uzyskania efektów przedmiotowych przez studenta (a do osiągnięcia efektów PSB1_KO_ZZL_U03 i PSB1_KO_ZZL_K01 jest niezbędny). Metody pracy opisane w karcie przedmiotu i stosowane na zajęciach (interaktywny wykład, rozwiązywanie zadań w ramach e-learningu, studiowanie literatury, rozwiązywanie case study, dyskusja, analiza danych, realizacja projektu zespołowego) zapewniają realizację wszystkich przedmiotowych efektów uczenia się indywidualnie przez każdego studenta. Zaplanowane sposoby weryfikacji efektów (1. realizacja projektu zespołowego polegającego na opracowaniu rozwiązania konkretnego problemu dotyczącego polityki kadrowej organizacji, 2. aktywność studenta na ćwiczeniach polegająca na braniu udziału w dyskusji i rozwiązywaniu case study, 3. rozwiązanie testu na platformie moodle, 4. zdanie egzaminu) pozwalają natomiast na sprawdzenie stopnia osiągnięcia tych efektów przez każdego studenta z osobna.

Zarzut przeszacowania nakładu pracy własnej studenta dotyczył również przedmiotu *Psychospołeczne wywieranie wpływu*. Podjęte działania naprawcze dotyczyły zmian w zakresie formy zajęć, liczby godzin oraz ECTS przypisanych temu przedmiotowi w programie studiów. Zmiany przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 6.2. Psychospołeczne wywieranie wpływu - zestawienie

Nabór	Liczba godz. wykładów	Liczba godz. e-learning	Liczba godz. ćwiczeń	Liczba godz. projekt	Liczba godz. pracy własnej	ECTS ogółem
2017/2018	SS – 30 SN - 20	SS – 15 SN – 15	SS –22 SN - 12	SS – 20 SN – 20	SS – 65 SN - 85	6
2018/2019	SS – 24 SN – 20	SS – 0 SN – 0	SS – 20 SN – 12	SS – 10 SN – 10	SS – 70 SN – 85	5
2019/2020	SS – 20 SN - 16	SS – 0 SN – 0	SS – 20 SN - 12	SS – 10 SN – 10	SS – 25 SN - 35	3
2020/2021	SS – 20 SN - 16	SS – 0 SN – 0	SS – 20 SN - 12	SS – 10 SN – 10	SS – 25 SN - 35	3

Od naboru 2018/2019 na realizację zespołowego projektu przewidziano mniejszą liczbę godzin w programie studiów - 10h. Celem projektu jest zaprezentowanie wybranego obszaru mechanizmów manipulacyjnych: studenci dokonują studiów literaturowych z wybranego obszaru, poszukują praktycznych zastosowań mechanizmów w życiu społecznym, ekonomicznym itd. oraz opracowują sposób zaprezentowania tematu przed grupą studentów (np. poprzez omówienie, odegranie scenki, pokaz nagranych wcześniej krótkiego filmu). Oprócz projektu studenci są oceniani na podstawie kolokwium oraz aktywności na ćwiczeniach.

W Uchwale 656/2019 ZO PKA przywoływał też przedmiot *Psychologia rozwoju człowieka*. Już przed wizytacją PKA, na wniosek Komisji ds. Jakości Kształcenia w skład której wchodzi m.in. partnerzy biznesowi, zrezygnowano z realizacji tego przedmiotu jako nie w pełni wpisującego się w profil *Psychologii w biznesie*. W zamian od naboru 2017/18 został wprowadzony przedmiot *Neuropsychologiczne aspekty rozwoju i uczenia się*.

Ponadto, Zespół Oceniający PKA wykazywał, iż na przedmiocie *Elementy teorii negocjacji* „część przedmiotowych efektów kształcenia nie jest osiągana”. Dotyczyło to efektu przedmiotowego o brzmieniu: Student prowadzi negocjacje i mediacje z efektywnym wykorzystaniem komunikacji interpersonalnej w środowisku zróżnicowanym kulturowo. Wskazano, że efekt ten jest nieprawidłowo weryfikowany poprzez test czy kolokwium. W ramach działań naprawczych, zmieniono brzmienie samego efektu i dokonano zmian w sposobach jego weryfikacji. Po dostosowaniu kierunkowych efektów kształcenia na efekty uczenia się (zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji) podczas opracowywania sylabusów dla naboru 2019/2020 i 2020/2021, zmieniono brzmienie efektu na „Student dobiera i stosuje odpowiednią technikę i taktykę negocjacyjną w celu rozwiązania sytuacji konfliktowej, również w środowisku zróżnicowanym kulturowo”. Takie sformułowanie efektu pozwala na jego sprawdzenie również poprzez test/kolokwium. Wykładowca może bowiem stosować pytania testowe problemowe dotyczące doboru techniki negocjacyjnej do konkretnej, opisanej w pytaniu sytuacji. Stopień osiągnięcia tego efektu jest weryfikowany również przez rozwiązywanie zadań i aktywność na zajęciach.

Prezydium PKA w tym zarzucie przywołuje także statystyki wybranych przedmiotów na studiach niestacjonarnych (*Zachowania organizacyjne, Organizacyjne i prawne aspekty prowadzenia negocjacji, Elementy teorii negocjacji*) dotyczące procentowego udziału ECTS przypadającego na pracę własną studenta. Jak pokazano w odpowiedzi na zarzut 3 (por. tabele 3.2., 3.3., 3.4.), te dane są nieaktualne ze względu na zmiany w programie studiów.

Zarzut 7. Realizacja procesu kształcenia nie zapewnia osiągnięcia kompetencji językowych na wymaganym poziomie B2.

W ramach działań naprawczych Uczelnia zwiększyła liczbę godzin języka obcego z 92 do 152 godzin na studiach stacjonarnych i z 76 do 122 godzin na studiach niestacjonarnych. Ponadto nauka języka obcego jest realizowana obecnie przez trzy semestry, zatem wydłużono okres nabywania kompetencji językowych o jeden semestr.

Ponadto zaktualizowano treści programowe przedmiotu, w tym leksykę i zagadnienia typowe dla kierunku Psychologa w biznesie.

Wszystkie podjęte działania zapewniają studentom osiągnięcie kompetencji językowych na wymaganym poziomie B2.

3. Informacje o pozostałych zmianach bezpośrednio związanych z kierunkiem studiów, którego dotyczy uchwała wymieniona w pkt. 1, jakie zaistniały w okresie między przeprowadzeniem przez zespół oceniający PKA oceny zakończonej uchwałą wymienioną w pkt. 1, a otrzymaniem zawiadomienia o powtórnej ocenie jakości kształcenia, w tym wynikających ze zmian przepisów prawa.

Program studiów, w tym efekty uczenia się, kierunku *Psychologia w biznesie* poczynając od naboru 2019/20 zostały w całości dostosowane do postanowień ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 z późniejszymi zmianami), rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2018 poz. 1861 z późniejszymi zmianami), rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. 2018 poz. 2218).

01.10.2019 r. utworzono Instytut Psychologii, który jest ogólnouczelnianą komórką o charakterze badawczym. Instytut zajmuje się m.in. organizacją i prowadzeniem badań naukowych w zakresie psychologii, stymulowaniem rozwoju naukowego kadry badawczej i badawczo-dydaktycznej, współpracą naukową z partnerami zagranicznymi, a także wspomaganie dydaktyki w zakresie projektowania i realizacji programów studiów (w tym efektów uczenia się), co niewątpliwie wpłynie na podniesienie jakości kształcenia na kierunku *Psychologia w biznesie*.

Wykładowca *Psychologia w biznesie* dr hab. Marcin Błażejowski uzyskał tytuł doktora habilitowanego w zakresie nauk o ekonomii (tytuł pracy: Wybrane metody ekonometryczne w modelowaniu wzrostu gospodarczego, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie).

Dwóch wykładowców *Psychologii w biznesie* uzyskało doktorat w zakresie nauk o zarządzaniu: dr Aldona Lipka (rozprawa doktorska pt. „Wykorzystanie postaci historycznej w budowaniu marki a proces decyzyjny klientów”, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Promotor: Dr hab., prof. UMK Maciej Zastempowski) i dr Mariusz Florczyk (rozprawa doktorska pt. „Elastyczne formy zatrudnienia w przedsiębiorstwach funkcjonujących na Dolnym Śląsku”, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Promotor: Prof. dr hab. Czesław Zając).

Najnowsze publikacje wykładowców na kierunku *Psychologia w biznesie*:

- Ackermann-Szulgit D., Matlakiewicz A., Aroma Marketing in Business – How Fragrance Affects Customers and Employees, Proceedings of the 35th International Business Information Management Association (IBIMA), ISBN: 978-0-9998551-4-0, 1-12 April 2020, Seville, Spain, p. 10632-10638 - 70 pkt.
- Lipka A., Wykorzystanie postaci historycznych w komunikacji marketingowej - analiza porównawcza sytuacji w Polsce i USA, w: *Marketing i Rynek*, 2018, nr 8.
- Matlakiewicz A., Positive Psychology in Organisation Management - theoretical approach, *Toruń Business Review*, vol 17, no 4 (2018) - 20 pkt.
- Nowak-Paralusz M., 2018 Rosja wobec „bliskiej zagranicy” a UE pod red. Tomasza Ambroziaka, Arkadiusza Czwołka, Szymona Gajewskiego, Magdaleny Nowak-Paralusz Toruń (Seria: Biblioteka Wschodu, t.4).

- Nowak-Paralusz M., 2020 Feminism & Psychology - 70 pkt - Psychosocial conditions of women's political involvement in Poland after 1989, w recenzji.
- Nowak-Paralusz M., 2020 Women's activity in selected political structures in Poland in the years 1989-2015. 35th IBIMA Conference 2020, Spain – 70 pkt.
- Nowak-Paralusz M., 2020, Storytelling jako forma edukacji ekonomicznej, w: Bajka jako narzędzie w edukacji ekonomicznej w ujęciu interdyscyplinarnym, Katarzyna Wiśniewska-Borysiak (red.), Cedewu.
- Waligórska H., Zubiel-Kasprowicz M., Przyszłość neuronauk. Interdyscyplinarne znaczenie nauk o mózgu: czy przyszłość należy do neuronauk?, Wyd. WSB Toruń, 2019.
- Waligórska H., Zubiel-Kasprowicz M., The Influence of the Results of Neuromarketing Research on Transaction Costs in the Process of Making Purchase Decisions, Proceedings of the 35th International Business Information Management Association (IBIMA), ISBN: 978-0-9998551-4-0, 1-12 April 2020, Seville, Spain, p. 10687-10696 - 70 pkt.
- Wyrzykowska-Antkiewicz M., Animal Spirits and Business Cycle - The Case of Poland, 35th IBIMA, 2020, ISBN 978-0-9998551-4-0 - 70 pkt.
- Zubiel-Kasprowicz M., Neuronalna siła narracji w kontekście przetwarzania, procesu uczenia się, pamiętania i odpamiętywania, Heteroglossia 2020, (złożony do druku) - 20 pkt.

W październiku 2019 r. dr Dorota Ackermann-Szulgit otrzymała nagrodę Rektora - za najwyższe oceny studentów w systemie Oceny Kadry Dydaktycznej (OKD), zaangażowanie, umiejętność współpracy oraz wspieranie Uczelni.

Od marca 2019 r. pozyskano do stałej współpracy z Uczelnią pięciu nowych partnerów biznesowych dedykowanych Psychologii w Biznesie: Studio Rozwoju Personalnego PROGRESS Line, Keeper sp. z o.o. w Bydgoszczy, Polomarket, Anna Stachniuk Doradztwo Strategiczne, Mueller Fabryka Świec S.A. w Grudziądzu oraz 21 nowych praktykodawców: m.in. Trainer House Iwona Wencka-Stramowska, GP People Sp. z o.o., Polwell Sp. z o.o., ebest Jędrzej Czarnecki, Grupa doradczo-szkoleniowa FALCO.

Studenci *Psychologii w biznesie* odbyli wizyty studyjne w następujących firmach: Business Link w Toruniu, Atos Poland Global Services Sp. z o.o., Bonduelle Polska S.A. w Gniewkowie, Cinema City, Ośrodek Mediacji przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Bydgoszczy, Wojewódzkie Centrum Arbitrażu i Mediacji w Bydgoszczy.

W dniu 02.04.2019 r. studenci II roku studiów stacjonarnych Psychologii w biznesie uczestniczyli wraz z dr Aliną Matlakiewicz w Targach *Packaging Innovations* w Warszawie (na 01.04.2020 r. zaplanowano wyjazd z kolejnym rocznikiem). Z uwagi na sytuację epidemiczną w kraju, termin targów przekładano dwukrotnie, w związku z czym nie było możliwości wzięcia udziału w tym wydarzeniu.

Studenci stacjonarni III roku specjalności Negocjacje i mediacje w biznesie wzięli udział w dniu 17.10.2019 r. w „Kujawsko-Pomorskim Forum Wymiany Doświadczeń Mediacyjnych” w Sądzie Okręgowym w Bydgoszczy współorganizowanych podczas Tygodnia mediacji przez wykładowcę mgr Agnieszkę Abramczyk.

Studenci mają okazję korzystać z wiedzy właścicieli prężnie rozwijających się firm, którzy zgodzili się poprowadzić wykłady otwarte dedykowane Psychologii w biznesie: Prezes firmy Lookin'Good Sp. z o.o. Cezary Kubiak, Prezes Candellana Sp. z o.o. Marek Kaliński, Prezes Biurfol Sp. z o.o. Anna Holz, wspólnik i prokurent Restaurators Sp. z o.o. Maciej Podlaszewski, Prezes Fasterm

Sp. z o.o. Marek Majkowski, Prezes FlexHR Sp. z o.o. Ewa Korecka, Trener - Edukator Magdalena Niżnik - działalność szkoleniowo-doradcza.

Z okazji Tygodnia Mózgu na Wydziale w Bydgoszczy w marcu 2019 roku został przeprowadzony przez dr Dorotę Ackermann-Szulgit otwarty wykład wraz z warsztatem pt. „Degustatorzy” oraz przez mgr Marię Nowak prelekcja „Mózg jako producent środków psychoaktywnych - jak zadbać o swój dobrostan w zgodzie z naturą: anandamid?”. W trakcie tego wykładu zostało omówione działanie układu endokannabinoidowego jako regulatora homeostazy całego organizmu oraz podano jak wpływać na uwalnianie hormonów dobrostanu fizycznego i psychologicznego. Eksperyment był wykonywany na oczach publiczności.

Uczelnia podejmuje inicjatywę poszerzania wiedzy i doskonalenia umiejętności miękkich wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych m.in. poprzez organizowanie bezpłatnych spotkań i warsztatów dla młodzieży, które odbywają się na terenie szkół średnich we wcześniej ustalonym terminie. Tematy poruszane w czasie odwiedzin w szkołach, przez m.in. wykładowców Psychologii w biznesie (psychologów, coachów i trenerów), są adekwatne do wyzwań, z jakimi młodzi ludzie zmierzają się rozpoczynając studia czy wchodząc na rynek pracy.

Studenci i absolwenci Wyższej Szkoły Bankowej, w tym studenci kierunku *Psychologia w biznesie*, tworzą tzw. *Drużynę WSB*, biorą udział w spotkaniach z młodzieżą, dzieląc się własnymi doświadczeniami i wiedzą.

Kolejną formą popularyzowania wiedzy i doświadczenia jest projekt *Kierunkowskaz*, czyli cykl otwartych spotkań dla uczniów szkół średnich, w trakcie których wykładowcy WSB oraz partnerzy biznesowi Uczelni dzielą się wiedzą z zakresu różnych obszarów i zagadnień m.in. bezpieczeństwa, marketingu, pedagogiki, psychologii, socjologii, przedsiębiorczości oraz zarządzania. Wykłady w uczelni wyższej mogą stać się inspiracją dla uczniów do dokonywania świadomych wyborów pod kątem przyszłego kierunku studiów oraz ścieżki zawodowej. Partnerzy biznesowi Uczelni przybliżają aktualne informacje z rynku pracy, dzielą się wiedzą na temat przygotowania do rozmów kwalifikacyjnych, a także stawiania pierwszych kroków we własnym biznesie. Tematyka spotkań została przygotowana w taki sposób, aby pomóc młodzieży w odnalezieniu właściwej drogi zarówno w życiu zawodowym, jak i prywatnym. Zajęcia trwają ok. 60 - 90 min.

Biblioteka WSB w Toruniu dokonała zakupu 99 nowych publikacji dedykowanych studentom Psychologii w biznesie na Wydziale w Toruniu i Bydgoszczy.

Rok 2020 zaskoczył ludzi na całym świecie pod wieloma względami, dla Uczelni również przyniósł sporo wyzwań i niespodzianek. Niemalże z dnia na dzień musieliśmy przenieść zajęcia z sal wykładowych „do Internetu”. Jak przystało na organizację uczącą się, w związku z zaistniałą sytuacją pandemiczną, Uczelnia zastosowała szereg innowacyjnych rozwiązań technologicznych, dzięki którym proces dydaktyczny mógł przebiegać zgodnie z programem studiów, z zachowaniem standardów metodycznych.

Dla wykładowców zostały przygotowane szkolenia z obsługi narzędzi do kształcenia zdalnego (Clickmeeting, MS Teams), które umożliwiły zrealizowanie zajęć dydaktycznych w trybie online.

Od marca 2020 rozpoczęto prace nad Standardami metodyki kształcenia zdalnego, które zaczęto systematycznie wdrażać. Ich powstanie było bezpośrednią reakcją na sytuację w kraju. Uczelnia,

chcąc nadal zachować wysokie standardy jakości kształcenia, w sierpniu 2020 przyjęła ostateczną wersję Standardów metodyki kształcenia zdalnego (Załącznik 6), które szczegółowo określają zasady prowadzenia zajęć asynchronicznych i synchronicznych. W związku z tym przeprowadzono i nadal prowadzi się dla kadry dydaktycznej szkolenia dotyczące stosowania standardów metodycznych kształcenia na odległość.

Przyjęty w Zarządzeniu Rektora nr 40/2020 (Załącznik 7) zapis określa, że w trakcie pandemii weryfikację efektów kształcenia/uczenia się Uczelnia przeprowadza zgodnie z opisem widniejącym w kartach przedmiotów, jednakże za pomocą innych narzędzi. W trakcie realizacji zajęć zdalnych weryfikacja efektów kształcenia/uczenia się odbywa się przy wykorzystaniu technologii informatycznych, a w szczególności poprzez testy na platformie Moodle, quizy online, materiały przygotowane w ramach pracy własnej w formie plików w ustalonym formacie, aktywności na czacie, rozwiązywanie zadań w trakcie zajęć synchronicznych, których zastosowanie zapewnia pełną weryfikację efektów kształcenia/uczenia się.

Zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 25/2020 (Załącznik 8) wszystkie egzaminy/zaliczenia w roku akademickim 2019/2020 w semestrze letnim przeprowadzono w formie zdalnej zgodnie z formą określoną w karcie przedmiotu. Sposób przeprowadzania egzaminu/zaliczenia dostosowano do nauczania zdalnego, określając jednocześnie szczegółowe zasady przeprowadzania egzaminu/zaliczenia i weryfikacji efektów kształcenia/uczenia się oraz archiwizacji dokumentacji.

Na podstawie Zarządzenia Rektora 34/2020 (Załącznik 9) w semestrze letnim 2019/2020 egzaminy dyplomowe przeprowadzano za pomocą środków komunikacji elektronicznej, przy użyciu narzędzi informatycznych zapewniających kontrolę ich przebiegu i rejestrację, tj. w ramach synchronicznego kontaktu, w którym student oraz komisja uczestniczą w egzaminie w tym samym czasie, ale w różnych miejscach - w drodze rejestrowanej wideokonferencji internetowej. Zasady przebiegu egzaminu dyplomowego za pomocą środków komunikacji elektronicznej zawarte są w załączniku nr 1 do ww. Zarządzenia Rektora.

W okresie pomiędzy 29 maja a 29 czerwca zostało przeprowadzone badanie (BAM) wśród studentów wszystkich form i stopni studiów. Studenci bardzo dobrze ocenili działania Uczelni podjęte w dobie pandemii COVID-19 - 86,2% studentów w Bydgoszczy było bardzo zadowolonych i zadowolonych z podjętych działań, a ogólna ocena kształcenia w formie zdalnej to 77,1% bardzo zadowolonych i zadowolonych studentów.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 16 października 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania niektórych podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 r., poz.1835) oraz na mocy zarządzeń wewnętrznych zajęcia dydaktyczne są nadal realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Z uwagi na dynamiczne zmiany ogólnokrajowe, Uczelnia na bieżąco podejmuje działania doskonalące proces kształcenia w trybie online zarówno pod względem organizacyjnym, technicznym, jak i metodycznym.

Rok 2020 zaskoczył ludzi na całym świecie pod wieloma względami, dla Uczelni również przyniósł sporo wyzwań i niespodzianek. Niemalże z dnia na dzień musieliśmy przenieść zajęcia z sal

wykładowych „do Internetu”. Jak przystało na organizację uczącą się, w związku z zaistniałą sytuacją pandemiczną, Uczelnia zastosowała szereg innowacyjnych rozwiązań technologicznych, dzięki którym proces dydaktyczny mógł przebiegać zgodnie z programem studiów, z zachowaniem standardów metodycznych.

Dla wykładowców zostały przygotowane szkolenia z obsługi narzędzi do kształcenia zdalnego (Clickmeeting, MS Teams), które umożliwiły zrealizowanie zajęć dydaktycznych w trybie online.

Od marca 2020 rozpoczęto prace nad Standardami metodyki kształcenia zdalnego, które zaczęto systematycznie wdrażać. Ich powstanie było bezpośrednią reakcją na sytuację w kraju. Uczelnia, chcąc nadal zachować wysokie standardy jakości kształcenia, w sierpniu 2020 przyjęła ostateczną wersję Standardów metodyki kształcenia zdalnego (Załącznik 6), które szczegółowo określają zasady prowadzenia zajęć asynchronicznych i synchronicznych. W związku z tym przeprowadzono i nadal prowadzi się dla kadry dydaktycznej szkolenia dotyczące stosowania standardów metodycznych kształcenia na odległość.

Przyjęty w Zarządzeniu Rektora nr 40/2020 (Załącznik 7) zapis określa, że w trakcie pandemii weryfikację efektów kształcenia/uczenia się Uczelnia przeprowadza zgodnie z opisem widniejącym w kartach przedmiotów, jednakże za pomocą innych narzędzi. W trakcie realizacji zajęć zdalnych weryfikacja efektów kształcenia/uczenia się odbywa się przy wykorzystaniu technologii informatycznych, a w szczególności poprzez testy na platformie Moodle, quizy online, materiały przygotowane w ramach pracy własnej w formie plików w ustalonym formacie, aktywności na czacie, rozwiązywanie zadań w trakcie zajęć synchronicznych, których zastosowanie zapewnia pełną weryfikację efektów kształcenia/uczenia się.

Zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 25/2020 (Załącznik 8) wszystkie egzaminy/zaliczenia w roku akademickim 2019/2020 w semestrze letnim przeprowadzono w formie zdalnej zgodnie z formą określoną w karcie przedmiotu. Sposób przeprowadzania egzaminu/zaliczenia dostosowano do nauczania zdalnego, określając jednocześnie szczegółowe zasady przeprowadzania egzaminu/zaliczenia i weryfikacji efektów kształcenia/uczenia się oraz archiwizacji dokumentacji.

Na podstawie Zarządzenia Rektora 34/2020 (Załącznik 9) w semestrze letnim 2019/2020 egzaminy dyplomowe przeprowadzano za pomocą środków komunikacji elektronicznej, przy użyciu narzędzi informatycznych zapewniających kontrolę ich przebiegu i rejestrację, tj. w ramach synchronicznego kontaktu, w którym student oraz komisja uczestniczą w egzaminie w tym samym czasie, ale w różnych miejscach - w drodze rejestrowanej wideokonferencji internetowej. Zasady przebiegu egzaminu dyplomowego za pomocą środków komunikacji elektronicznej zawarte są w załączniku nr 1 do ww. Zarządzenia Rektora.

W okresie pomiędzy 29 maja a 29 czerwca zostało przeprowadzone badanie (BAM) wśród studentów wszystkich form i stopni studiów. Studenci bardzo dobrze ocenili działania Uczelni podjęte w dobie pandemii COVID-19 - 86,2% studentów w Bydgoszczy było bardzo zadowolonych i zadowolonych z podjętych działań, a ogólna ocena kształcenia w formie zdalnej to 77,1% bardzo zadowolonych i zadowolonych studentów.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 16 października 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania niektórych podmiotów systemu

szkolnictwa wyższego i nauki w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 r., poz.1835) oraz na mocy zarządzeń wewnętrznych zajęcia dydaktyczne są nadal realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Z uwagi na dynamiczne zmiany ogólnokrajowe, Uczelnia na bieżąco podejmuje działania doskonalące proces kształcenia w trybie online zarówno pod względem organizacyjnym, technicznym, jak i metodycznym.

4. Załączniki:

1. Plan studiów kierunku *Psychologia w biznesie* dla naboru 2020/21.
2. Wzór karty przedmiotu ze wskazówkami metodycznymi.
3. Uchwała nr 62/2019 Rady Wydziału Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu dnia 11.06.2019 r.
4. Zarządzenie nr 46/2019 Rektora Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu z dnia 30.12.2019 r.
5. Wzory zaświadczeń potwierdzających osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się na przedmiocie praktyka zawodowa.
6. Standardy metodyki kształcenia zdalnego – Przewodnik wykładowcy WSB i DSW.
7. Zarządzenie nr 40/2020 Rektora Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu z dnia 24.06.2020 r.
8. Zarządzenie nr 25/2020 Rektora Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu z dnia 5.05.2020 r.
9. Zarządzenie nr 34/2020 Rektora Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu z dnia 29.05.2020 r.
10. Karty przedmiotów wymienionych w niniejszym Raporcie:
 - Badania marketingowe,
 - Elementy teorii negocjacji,
 - Etyka psychologa biznesu,
 - Finanse behawioralne,
 - Intermedialny warsztat twórczy,
 - Kłamstwo i jego wykrywanie,
 - Koncepcje psychologiczne człowieka,
 - Narzędzia w coachingu,
 - Neuropsychologiczne aspekty rozwoju i uczenia się.
 - Organizacyjne i prawne aspekty prowadzenia mediacji,
 - Podstawy komunikacji społecznej,
 - Podstawy psychologii,
 - Praktyka zawodowa,
 - Psychologia zarządzania organizacją,
 - Psychologiczne wywieranie wpływu,
 - Seminarium dyplomowe,
 - Zachowania organizacyjne,
 - Zarządzanie zasobami ludzkimi.